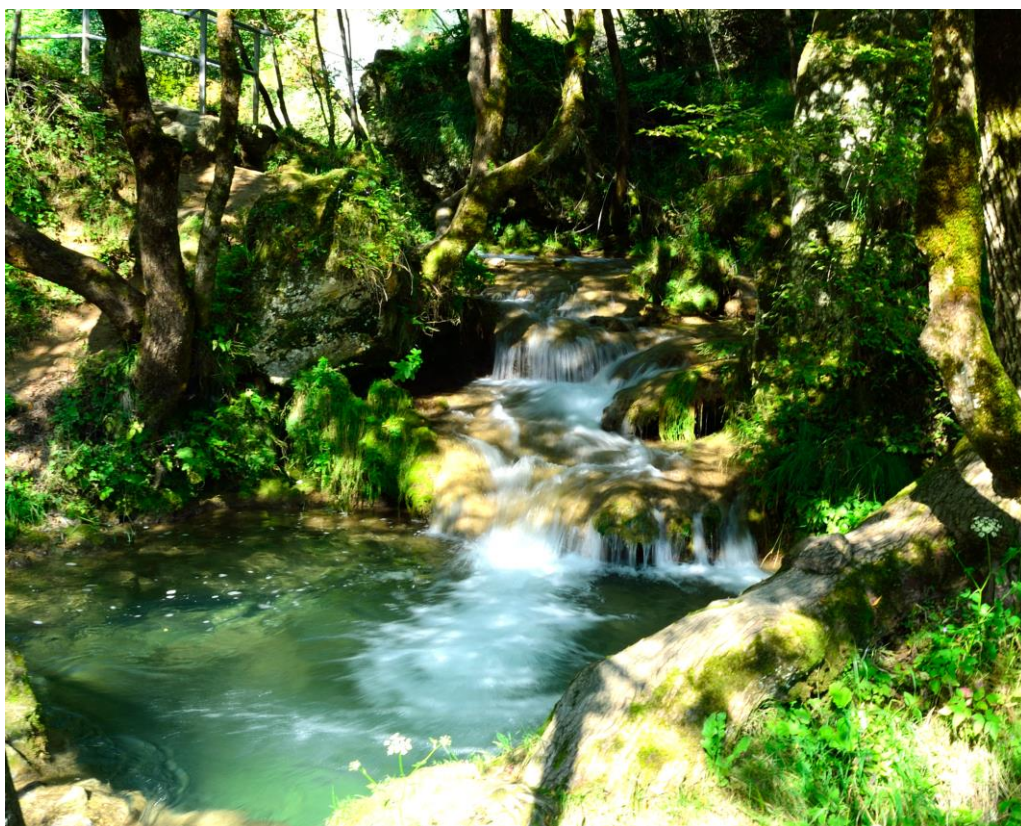

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

***ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
ПАРКОМ ПРИРОДЕ „ЗЛАТИБОР“
за 2020. годину***

Ужице, октобар 2019. године

*Свакако да изврши
и ЗНЦ
20.02.2020.*

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02483/2019-04

Датум: 11.2.2020. године

Немањина 22-26

Београд

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ с.п.о. Београд
Број: 3052
Датум: 20.02.20 год.
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

Јасмина Јовић

Министарство заштите животне средине, помоћник министра Јасмина Јовић по Решењу о овлашћењу број 021-01-5/11-1/2017-09 од 10.4.2019. године, на основу члана 54. став 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), даје

САГЛАСНОСТ

на

Програм управљања
Парком природе „Златибор” за 2020. годину

Образложење

Јавно предузеће „Србијашуме”, Београд, коме је чланом 5. Уредбе о проглашењу Парком природе „Златибор” („Службени гласник РС”, број 91/17) поверено управљање тим заштићеним подручјем, доставило је дописом број 17187 од 13. новембра 2019. године, Министарству заштите животне средине Програм управљања Парком природе „Златибор” за 2020. годину (у даљем тексту: Програм управљања) на сагласност. Одлуку о усвајању Програма управљања донео је Надзорни одбор Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме” на седници одржаној 30.10.2019. године.

У складу са сугестијама датим од стране Министарства заштите животне средине, 11. фебруара 2020. године достављен је коригован Програм управљања, на који Министарство заштите животне средине даје сагласност.

На Програм управљања дата је сагласност, имајући у виду да исти садржи приоритетне задатке, организационе и материјално-финансијске претпоставке и елементе за обављање послова управљања, односно циљеве заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање, детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја, приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршења програма, висине и извора потребних финансијских средстава, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор”, Планом управљања Парком природе „Златибор” за период 2018-2027. година и Решењем о условима заштите природе Завода за заштиту природе Србије (03 бр. 020-2477/2 од 6.9.2019. године).

Ова сагласност је саставни део Програма управљања Парком природе „Златибор” за 2020. годину.

Достављено:

- ☉ ЈП „Србијашуме”, Београд,
Бул. Михајла Пупина 113
- Инспекција за заштиту животне средине
- Архива.

ПОМОЋНИК МИНИСТРА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803;
Факс: +381 11/2093-867

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ с.п.о. Београд
Број: 3166
Датум: 09.09.2019 год.
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

Завод за заштиту природе Србије, Београд, Др Ивана Рибара бр. 91, на основу члана 9. и 57. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка, 14/2016 и 95/2018-други закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016), поступајући по Захтеву бр. 12458 од 19.08.2019. године, Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ из Београда, Булевар Михајла Пупина бр. 113, за израду Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину, дана 06.09.2019. године под 03 бр. 020-2477/2 доноси:

РЕШЕЊЕ

1. Подручје за које се израђује Програм управљања је заштићено подручје *Парк природе „Златибор“*, у коме су дефинисани режими заштите I, II и III степена. Предметно подручје налази се у обухвату еколошке мреже - еколошки значајног подручја „Златибор“. Сходно томе, издају се услови заштите природе:
  - 1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе, Уредбом о заштити Парка природе „Златибор“ и Планом управљања заштићеног подручја;
  - 2) Наставити обележавање граница заштићеног подручја и локалитета у режиму заштите II (другог) степена и спољне границе, а у складу са правилником којим се регулише обележавање заштићених природних добара;
  - 3) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја спроводити у складу са прописаним режимима заштите;
  - 4) Наставити праћење стања природних вредности подручја:
    - популације следећих биљних врста: *Echium russicum* (змијоглавка), *Gentiana lutea* L. subsp. *symphyandra* (линцура), *Silene pusilla* subsp. *monachorum* (монашки пуцавац), *Cerastium malyi* subsp. *serpentinei* (Малијев серпентински тичинац) и свих представника из фамилије орхидеја (фам. *Orchidaceae*),
    - стање популације линцуре, на локацијама приказаним на карти, као и на другим локацијама које Управљач утврди, потребно је очувати у повољном стању, односно предузети све мере заштите и очувања да се њихова бројност сачува или повећа. Посебно спроводити мере контроле на терену како не би дошло до њиховог илегалног сакупљања,
    - станишта која су слична стаништима врста *Silene pusilla* subsp. *monachorum* и *Cerastium malyi* subsp. *serpentinei* обележених на карти ради утврђивања постојања ових врста на другим локалитетима,
    - стање и бројност популација орхидеја на одабраним локацијама. Осмислити план њиховог праћења у наредним годинама тако да постоји увид о стању на свим приказаним и новоутврђеним локацијама,
    - мониторинг мрког медведа (*Ursus arctos*) и вука (*Canis lupus*),
  - 5) Утврдити присуство инвазивних врста биљака, мапирати њихова станишта, планирати мере на контроли њиховог ширења и сузбијања,;
  - 6) Планирати спровођење анализа могућности повратка (реинтродукције) одређених врста које су некада настањивале подручје Златибора, или чија је бројност на ниском нивоу: дивокоза (*Rupicapra rupicapra*), велики тетреб (*Tetrao urogallus*) или лештарка (*Bonasia bonasia*);
  - 7) С обзиром на то да се предметно подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Златибор“, потребно је

придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, посебно следећих:

- a) забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
  - б) забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.);
  - в) предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
  - 8) Предвидети уређење простора и то: постављање ознака, информативних табли и путоказа, табли за противпожарну заштиту, постављање мобилијара, уређење пешачких, планинарских и бициклистичких стаза, и др.;
  - 9) Појачати сарадњу са суседним заштићеним подручјима (НП „Тара“ и ПП „Шарган-Мокра Гора“) и корисницима простора на територији и у околини заштићених подручја (локалне заједнице, ловачка удружења) на заједничким пројектима и промоцији заштићених природних добара и вредности кроз апликацију за регионалне и међународне фондове подршке;
  - 10) Планирати промоцију вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: медијско приказивање, штампање промотивног материјала (проспеката, брошура, лифлета и др.), едукативно-промотивне активности (презентације заштићених подручја), обележавање еколошких датума и др., које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра;
  - 11) Обезбедити услове за организовање и реализацију научно - истраживачких, културних, информативно - промотивних, пропагандних, традиционалних манифестација (off-road караван, ППУ – куп у далекометном стрелаштву, сеоски вишебој у селу Јабланица, Штрапаријада на локалитету Водице и Шарански куп) и других активности;
  - 12) Стимулисати развој активности и делатности које су дозвољене на заштићеном подручју, а у складу са принципима одрживог развоја;
  - 13) Обезбедити услове, мишљења и сагласности од свих надлежних органа, организација и установа за све радове и активности на заштићеном природном добру;
  - 14) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара. Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине;
  - 15) Захтевом за израду Програма управљања за наредну годину неопходно је доставити извештај о реализацији програма за претходну 2019. годину.
2. У поступку доношења Програма потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог Решења.
  3. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене документације, потребно је поднети нови захтев.
  5. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог решења у складу са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите природе („Службени гласник РС“, бр. 73/2011 и 106/2013).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 20.08.2019. године Захтев заведен под 03 бр. 020-2477/1 од Управљача - Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“

Михајла Пупина бр. 113, Нови Београд, за издавање услова заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину.

На основу достављеног захтева утврђено је да су Програмом управљања за 2020. годину предвиђене следеће активности: чување, одржавање и презентација заштићеног подручја, управљање посетиоцима, уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса. Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја обухвата: израду управљачких докумената; обнављање граница режима заштите и постављање табли и мобилијара и израду базе података. Презентација заштићеног подручја обухвата обележавање еколошких датума у образовним установама и акције уређења простора и чишћења атрактивних локација, штампање промотивног материјала и сл. Управљање посетиоцима подразумева израду пројектне документације за изградњу визиторског центра на локацији Торник, израду пројектне документације за изградњу планинарског дома на локацији Муртеница и израду пројектне документације за изградњу едукативног центра на локацији Чавловац. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса подразумева: газдовање државним шумама у складу са Основама газдовања шумама и годишњим плановима, стручно техничке послове у приватним шумама, управљање рибарским подручјем, управљање ловиштима и уређење и унапређење простора. У току 2020. године на заштићеном подручју биће одржане следеће манифестације: Off-road караван, ППУ куп у далекометном стрелаштву, Сеоски вишебој, Штрапаријада и Шарански куп.

У току 2019. године реализоване су следеће активности: набављена је опрема за чуварску службу, настављени су радови на обележавању граница, завршени су радови на постављању четрдесет ознака табли за обележавање граница, расписан је конкурс за мониторинг мрког медведа и сл.

Парк природе „Златибор“ захвата пространу природну целину на југозападу Србије, у зони Старог Влаха, на источним Динаридима. Има карактер висоравни сложене тектонске и морфолошке структуре. Испресецан је клисурама и кањонским долинама бројних река. Сврстан је у подручја I категорије заштите, подручја од међународног, националног, односно изузетног значаја.

На подручју Парк природе „Златибор“ забележене су многобројне заштићене биљне врсте. Посебно се издвајају станишта врста *Echium russicum* (змијоглавка), *Gentiana lutea* L. subsp. *symphyandra* (линцура) и орхидеја (фам. *Orchidaceae*) па је у складу са тим потребно сачувати њихова станишта и пратити бројност њихових популација.

- *Echium russicum* је строго заштићена врста и налази се на Додатку II Директиве о стаништима (листа врста биљака и животиња за које се одређују и проглашавају NATURA 2000 подручја).
- *Gentiana lutea* subsp. *symphyandra* је заштићена врста и наводи се на Додатку IV Директиве о стаништима (листа строго заштићених врста које је забрањено сећи, чупати, сакупљати или на било који други начин уништавати на природним стаништима).
- Врсте *Silene pusilla* subsp. *monachorum* и *Cerastium malyi* subsp. *serpentin* су балкански ендемити, ограниченог ареала у Србији.
- Све врсте из фамилије орхидеја (фам. *Orchidaceae*) су заштићене и налазе се на листи CITES конвенције (Конвенција о међународној трговини угроженим врстама дивље фауне и флоре), која има за циљ да осигура да међународна трговина дивљим врстама, њиховим деловима и дериватима не угрози опстанак популација врста којима се тргује у природи.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара Србије, документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења. Подручје за које се израђује

Програм управљања је заштићено подручје *Парк природе „Златибор“*, у коме су дефинисани режими заштите I, II и III степена. Предметно подручје налази се у обухвату еколошке мреже - еколошки значајног подручја „Златибор“.

Законски основ за доношење решења: Уредба о проглашењу Парка природе „Златибор“ („Службени гласник РС“, бр. 91/ 2017); Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016); Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, бр. 31/2012); Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010); Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 05/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016); Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС“, бр. 35/2010).

Израда Програма управљања Парка природе „Златибор“ за 2020. годину може се реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да ће допринети очувању природних вредности подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 83/2015, 112/2015, 50/2016, 61/2017, 113/2017 и 3/2018-испр.).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије.

Прилог:

- Картографски приказ положаја Парка природе „Златибор“ у односу на еколошки значајна подручја (1:35000)

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива x 2

ДИРЕКТОР
Александар Драгишић

I	УВОД	2
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	4
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	6
1.	Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима	6
2.	Приоритетне мере и активности на управљању културно – историјским вредностима	17
3.	Управљање природним вредностима	18
3.1.	Задаци и активности на заштити и управљању шумама	18
3.2.	Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном	19
3.3.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама	21
3.4.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем	21
3.5.	Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа	21
3.6.	Задаци и активности на мониторингу	22
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	27
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	28
1.	Мере и услови	28
2.	Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја и др.	28
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА	34
VII	САРАДЊА	38
1.	Сарадња и партнерство са локалним становништвом	38
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	39
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	42

I УВОД

Парк природе

„Парк природе је подручје добро очуваних природних вредности са претежно очуваним природним екосистемима и живописним пејсажима, намењено очувању укупне геолошке, биолошке и предеоне разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено – рекреативних потреба и осталих делатно-сти усклађених са традиционалним начином живота и начелима одрживог развоја.”

(Закон о заштити природе: „Службени гласник Републике Србије”, бр 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16)

„Заштићена подручја где је дуготрајна интеракција човека и природе произвела јединствене еколошке, биолошке, културне и естетске вредности и где је одржавање тог односа неопходно ради очувања ових вредности.“

Водич за примену IUCN категорија управљања за заштићена подручја, WCPA, IUCN, 2008, Гланд, Швајцарска. (*Guidelines for Applying Protected Area Management Categories*, WCPA, IUCN, 2008, Gland, Switzerland)

На основу члана 54. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка и 14/16, и 95/18 – други закон), Уредбе о заштити Парка природе „Златибор“ („Сл.гл.РС“, број 91/17), Уредбе о еколошкој мрежи („Сл.гл.РС“, бр. 102/2010) израђен је годишњи програм, односно Програм управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину.

Плански основ за израду Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину је План управљања Парком природе „Златибор“ за период 2018 – 2027, на који је Министарство заштите животне средине дало Сагласност број 353 – 02 – 1759/2018 – 04 од 18.10.2019. године.

Управљач је, пре почетка израде, од Завода за заштиту природе Србије затражио услове заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину. Програм управљања је израђен у складу са добијеним Решењем о условима заштите природе за израду Програма управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину број 020 – 2477/2 од 06.09.2019. године.

Простор Парка природе „Златибор“ препознат је као једно од еколошки значајних подручја на коме је присутан одређени број приоритетних типова станишта и врста, па је сврстан у еколошку мрежу која је дефинисана Законом о заштити природе.

Парк природе „Златибор“ налази се на територији општина: Чајетина (КО Стубло и делови КО Алин поток, Бранешци, Гостиље, Доброселица, Дренова, Јабланица, Љубиш, Семегњево, Чајетина и Шљивовица), Ужице (део КО Мокра Гора), Нова Варош (делови КО Бела река, Драглица, Негбина и Сеништа) и Прибој (делови КО Бања, Кратово и Рача).

Укупна површина ПП „Златибор“ је 41.923,26 ха од чега је:

- државно: 18.158,83 ха (43,31%)
- приватно: 23.582,42 ха (56,25%)
- јавно: 93,68 ха (0,22%)
- друштвено: 74,85 ха (0,18%)
- црквено и други облици: 13,48 ха (0,04%).

Површина Парка природе „Златибор“ износи 41.923,26 ха, од чега је у I степену заштите 2.299,59 ха (5,48%), у II степену заштите 19.148,28 ха (45,67%) и у III степену 20.475,39 ха (48,85%).

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Општи циљеви заштите и унапређења подручја су:

- заштита, очување и унапређење постојећих природних и створених вредности, као и укупне предеоне, геолошке и биолошке разноврсности,
- унапређење и наменско коришћење вредности подручја и одрживо управљање природним ресурсима, кроз обезбеђење стабилности екосистема.

Специфични циљеви:

- очување и унапређење типова станишта која су од националног и међународног значаја,
- заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности (генетичке, специјске и екосистемске),
- заштита, очување и унапређење геолошке разноврсности,
- очување квалитета основних чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште), заштита од буке и обезбеђење адекватног управљања отпадом,
- унапређење и очување шума парка природе кроз обезбеђење њихове стабилности и одрживог управљања,
- заштита, очување и презентовање културно – историјских вредности и знаменитости,
- очување пејзажних и амбијенталних вредности простора, као препознатљивог визуелног израза простора,
- одрживи развој подручја и стварање услова за унапређење квалитета живота и рада локалног становништва кроз подстицање традиционалних делатности на подручју, пољопривреде, сеоског туризма, екотуризма и старих заната,
- повећање свести јавности о вредностима подручја парка кроз разноврсне едукативне и промотивне садржаје за посетиоце свих узраста и способности,
- унапређење информативно – презентационих и едукативних садржаја парка, како би се омогућио јединствени доживљај и ефикасно управљање посетиоцима подручја парка.

С обзиром да се територија Парка природе „Златибор“ налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Златибор“, потребно је придржавати мера прописаних Уредбом о еколошкој мрежи а нарочито следећих:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;

- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци и др.);
- предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Приоритетне мере на управљању природним вредностима Парка природе су заштита, управљање и унапређење стања природних вредности.

Заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју, спроводиће чуварска служба заштићеног подручја, кроз редовну контролу свих активности у Парку природе „Златибор“ и чување граница заштићеног подручја.

Активности на заштити подручја обухватиће наставак обележавања заштићеног подручја.

Заједно са чуварима заштићеног подручја на пословима везаним за чување Парка природе „Златибор“ раде и чувари шума.

Чуварску службу сачињава 8 чувара заштићеног подручја и 1 руководилац чуварске службе.

Остали чувари шума, ловочувари и рибочувари са положеним стручним испитом, а чији су рејони на којима обављају послове унутар граница Парка природе „Златибор“, повремено ће бити укључени у рад на реализацији годишњег Програма управљања за 2020.годину.

Финансијска средства која су планирана за **брuto зараде 8 чувара** заштићеног подручја Парка природе „Златибор“:

<i>Планирана средства за брутo зараде чуварске службе – 8 чувара Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	4.800.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.540.795,15	
Укупно:	6.340.795,15	

Чуварску службу предводи и о њеном функционисању води рачуна руководилац чуварске службе Парка природе „Златибор“. Планирана финансијска средства за **брuto зараду руководиоца чуварске службе** заштићеног подручја Парка природе „Златибор“:

<i>Планирана средства за брутo зараду руководиоца чуварске службе Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:		Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.373.343,24	
Укупно:	1.373.343,24	

Чувари шума који раде на рејонима који се налазе у оквиру Парка природе „Златибор“ делом ће се финансирати од средстава добијених наплатом наканда за коришћење Парка природе „Златибор“. То су чувари шума на реонима Муртеница 1, Муртеница 2, Муртеница 3, Торник, Борова Глава, Семегђево, Чавловац. Зараде реверних инжењера чији се ревири налазе на територији Парка природе „Златибор“ ће се делом финансирати из наканда за коришћење заштићеног подручја. То су ревири Муртеница, Борове шуме 1 и Борове шуме 2. Такође и део зараде шефа Шумске управе „Златибор“ ће се делом финансирати од средстава добијених наплатом наканда за коришћење заштићеног подручја Парка природе „Златибор“. Средства која смо планирали за исплату дела напред наведених зарада су:

<i>Планирана средства за брутo зараде чувара шума, реверних инжењера и шефа ШУ "Златибор" (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:		Управљач
Средства управљача:		
Средства од наканда:	5.585.511,60	
Укупно:	5.585.511,60	

У складу са Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (члан 3.), послове у Парку природе „Златибор“ обављаће и служба за опште и правне послове, служба за ловство и остале ресурсе, служба за планирање и газдовање шумама и служба за финансије и рачуноводство. На изради управљачких докумената ПП „Златибор“ (програм управљања и извештај о остваривању годишњег програма управљања), програма и извештаја управљања рибарским подручјем, као и на реализацији истих, радиће Самостални референт за заштићена подручја (ШГ „Ужице“ Ужице) и Референт за заштиту природе (ШГ „Пријепоље“). За рад референана који ће радити на напред побројаним пословима, у Парку природе „Златибор“, одређена су следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за бруто зараде референата који ће радити на изради управљачких докумената и њиховој реализацији (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	160.000,00	Управљач
Средства управљача:	125.000,00	
Средства од наканда:	1.712.860,52	
Укупно:	1.997.860,52	

Поред планираних средстава за бруто зараде чувара и осталог особља планирани су и материјални трошкови (односно трошкови горива, мазива, регистрације возила и сервисирања и сл) чуварске службе и стручних служби које ће обављати своје редовне активности у оквиру Парка природе „Златибор“, као и материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената. У току 2020. године планирана је и уградња вучне куке на једно од возила Парка природе Златибор, тако да смо и тај трошак поред осталих приказали у наредној табели:

<i>Планирани материјални трошкови (односно трошкови горива, мазива, регистрације возила, сервисирања и сл) као и материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	727.000,00	
Средства од наканда:	1.983.500,00	
Укупно:	2.710.500,00	

Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима огледају се у сталном праћењу, контроли и унапређењу стања строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња, гљива и инсеката, праћењу стања и експлоатације природних ресурса у заштићеном подручју (шума, земљишта, камена и воде) у границама заштићеног подручја Парка природе „Златибор“. Такође вршиће се сталан надзор над спровођењем одређених

режима заштите по одређеним степенима заштите (I, II и III) у границама парка природе, од стране чуварске службе. Обавеза чувара је да о свим променама на заштићеним врстама и противправним поступцима сачињавају записнике и службене белешке који даље предају руководиоцу чуварске службе Парка природе „Златибор“. Све ово напред наведено није могуће без набавке одређених уређаја и средстава.

У 2020. години планирана је набавка следећих уређаја и средстава која ће се користити у сврху надзора и квалитетног функционисања шумарске службе у Парку природе „Златибор“:

- **набавка теренских и путничких возила**, део предузећа Шумско газдинство „Ужице“ планирало је набавку два теренска возила и једно теренско путничко возило. Два теренска возила смо планирали из разлога што се Ладе НИВЕ више неће производити осим за тржиште Русије. Део предузећа Шумско газдинство „Пријеполје“ за свој део је планирало набавку једног теренско путничког возила. У ту сврху планирана су следећа финансијска средства:

<i>Набавка теренских и путничких возила (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	7.500.000,00	
Укупно:	7.500.000,00	

- **набавка радне машине за тешко приступачне терене – трактор**, део предузећа Шумско газдинство „Ужице“ планирало је набавку радне машине за тешко приступачне терене. Сматрамо да ће чуварска служба Парка природе „Златибор“ набавком ове машине бити у могућности да много брже реагује на за остала возила неприступачном терену. У ту сврху планирана су следећа финансијска средства:

<i>Набавка радне машине за тешко приступачне терене - трактор (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.700.000,00	
Укупно:	1.700.000,00	

- **набавка опреме за чуварску службу:**

– набавка двогледа – за чуварску службу, односно за шест чувара дела којим управа Шумско газдинство „Ужице“ и за два чувара дела којим управља Шумско газдинство „Пријепоље“. У сврху набавке осам двогледа планирана су следећа средства:

<i>Набавка двогледа (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	240.000,00	
Укупно:	240.000,00	

– набавка фотоапарата – за чуварску службу планирана је набавка три фотоапарата за део којим управља Шумско газдинство „Ужице“ и један за део којим управља Шумско газдинство „Пријепоље“. У сврху набавке четири фотоапарата планирана су следећа финансијска средства:

<i>Набавка фотоапарата (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	317.500,00	
Укупно:	317.500,00	

– набавка двогледа за ноћно осматрање – за чуварску службу планирана је набавка два двогледа за ноћно осматрање који ће стајати у просторијама Парка природе на Златибору и по потреби се користити за обиласке терена у вечерњим и ноћним сатима. Планирана су следећа финансијска средства:

<i>Набавка двогледа за ноћно осматрање (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	150.000,00	
Укупно:	150.000,00	

– набавка батеријских лампи – планирана је набавка осам батеријских лампи које ће се користити за чуварску службу (за сваког чувара заштићеног подручја по једна), а у ту сврху је планирано издвојити следећа финансијска средства:

<i>Набавка батеријских лампи (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	120.000,00	
Укупно:	120.000,00	

– набавка ГПС уређаја – планирана је набавка једног ГПС уређаја које ће се користити за чуварску службу у делу Парка природе којим управља Шумско газдинство „Пријепоље“. У сврху набавке ГПС уређаја је планирано издвојити следећа финансијска средства:

<i>Набавка ГПС уређаја (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	120.000,00	
Укупно:	120.000,00	

– набавка униформи – планирана је набавка четири комплета униформи. Од тога две су за референте док су по једна за новозапосленог чувара заштићеног подручја Парк природе „Златибор“ односно руководиоца чуварске службе Парка природе „Златибор“. Униформе које се набављају за чувара и руководиоца чуварске службе Парка природе „Златибор“ планирано је да се финансирају из средстава добијених од Министарства заштите животне средине док ће се остале финансирати из средстава добијених од наплате наканда за коришћење заштићеног подручја.

<i>Набавка униформе за чуварску службу и стручне службе управљача (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	120.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	164.824,00	
Укупно:	284.824,00	

У 2020. години се настављају радови на **обележавању граница** као и радови на **обнављању раније обележених граница** Парка природе „Златибор“. У току 2019. године завршено је обележавање спољне границе, I степена заштите и великог дела II степена заштите. За напред поменуте радове планирали смо следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за обележавање граница заштићеног подручја, као и за обнављање претходно обележених граница Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	1.000.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	210.000,00	
Укупно:	1.210.000,00	

Радови на обележавању граница извршиће сопственом радном снагом. На обележавању граница биће ангажовани: два запослена из Служби за уређивање шума Шумског газдинства „Ужице“ као и два помоћна радника из Шумског газдинства „Ужице“. Поред зарада запослених који ће радити на обележавању заштићеног подручја, у приказаном износу се налазе и трошкови набавке фарбе, четки и осталог потрошног материјала потребног за обележавање граница Парка природе „Златибор“.

Што се тиче обележавања заштићеног подручја Парка природе „Златибор“ у 2020. години планирана је израда и постављање педест седам ознака табли за обележавање заштићеног подручја, као и двадесет ознака табли за забрану одлагања отпада. У приложеној табели су приказана само средства која се односе на набавку дрвеног дела седамдесетседам табли, док ће средства која се односе на штампани део табле бити приказана у табели која се односи на штампарске услуге. Средства која су опредељена у сврху издаре дрвеног дела ознака табли:

<i>Планирана средства за израду и постављање ознака табли у оквиру Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	463.400,00	
Укупно:	463.400,00	

Из разлога могућих неслагања са међашима на терену и могућности консултације геометара, ради одређивања међа, планирали смо и део средстава за геодетске радова. У ту сврху планирали смо да издвојимо следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за геодетске радове у оквиру Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	100.000,00	
Укупно:	100.000,00	

На тридесет једној локацији у оквиру Парка природе „Златибор“ је планирано постављање информативних табли. У ту сврху су у програму управљања опредељена следећа средства:

<i>Планирана средства за израду и постављање информативних табли у оквиру Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	681.306,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.059.694,00	
Укупно:	1.741.000,00	

Поред постављања великог броја нових информативних табли, планирали смо и одржавање постојећих. Планирана финансијска средства за одржавање раније постављених седам информативних табли:

<i>Планирана средства за одржавање раније постављених информативних табли у оквиру Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	75.125,00	
Укупно:	75.125,00	

Сви путокази, ознака табле као и информативне табле биће израђене у оквиру Радне јединице „Обрада дрвета“ која послује у оквиру Шумског газдинства „Ужице“.

Управљање отпадом је обавеза управљача, између осталог и због процеса сертификације шума према захтевима FSC стандарда (Forest Stewardship Council). У редовне активности управљања отпадом спадају: лоцирање илегалних депонија, контроле руковања са опасним отпадом (отпадно уље, отпадни пнеуматици, пестициди...), хитно интервенисање у случају инцидента приликом радова на терену (изливање уља из радних машина, моторних тестера и сл.), контроле одлагања комуналног отпада ван места која су за то предвиђена, контрола одлагања чврстог отпада, вучу посеченог дрвећа и складиштење дрвних сортимената на начин којим се не ремете услови проласка великих вода у водотоцима. Такође планирана су и средства за набавку два контејнера која би се поставила на локалитетима који нису покривена контејнерима јавног комуналног предузећа „Златибор“. И у претходном периоду смо водили рачуна да то буду туристички атрактивне локације на којима се окупља велики број туриста - излетника, тако да ћемо о томе водити рачуна и у 2020. години. Средства планирана за управљање отпадом приказана су у следећој табели:

<i>Планирана средства за набавку контејнера у оквиру Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	100.000,00	
Укупно:	100.000,00	

Прикупљање смећа на туристички атрактивним локалитетима Парка природе „Златибор“ представља свакодневну обавезу чувара Парка природе „Златибор“. У ту сврху планирали смо и набавку 5.000 комада пластичних кеса чија је вредност приказана у следећој табели:

<i>Планирана средства за набавку пластичних кеса (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	50.000,00	
Укупно:	50.000,00	

Поред наведеног ту је и редовно информисање локалног становништва, невладиних организација и осталих корисника заштићеног подручја у вези управљања отпадом.

Планирају се заједничке акције са локалним становништвом и другим НВО организацијама као и са привредним друштвима у чишћењу појединих локалитета и уклањању илегалних депонија из парка. Наставићемо акцију чишћења потока Скакавац низводно од водопада Скакавац у селу Семегњеви. У претходној години смо у два наврата спроводили акције чишћења водопада Скакавац – са планинарским клубом Ера из Ужица као и са основном школом „Димитрије Туцовић“ из Чајетине.

У 2020. години планира се набавка и постављање 20 табли – забрана одлагања отпада, које ће бити постављене на местима која су угрожена у погледу одлагања чврстог отпада и која су у претходном периоду представљала нелегалне (дивље) депоније у парку. Средства опредељена за ову активност су исказана у табели *Планирана средства за израду и постављање ознака табли у оквиру Парка природе „Златибор“ на страни 12.*

У 2020. години планиране су активности на одвожењу смећа. Са локалним комуналним предузећем које се бави одвожењем смећа уговориће се одвожење комуналног отпада и организовати заједничке акције на чишћењу постојећих илегалних депонија комуналног отпада. У ту сврху планирана су следећа финансијска средства:

<i>Управљање отпадом – активности на одвожењу комуналног отпада (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	240.000,00	
Укупно:	240.000,00	

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно – историјским вредностима

На подручју Парка природе „Златибор“ налазе се следећа утврђена непокретна културна добра:

- Црква брвнара у селу Доња Јабланица (категорисана са старим гробљем и собрашицама), споменик културе од великог значаја;
- Црква брвнара у Доброселици, споменик културе од великог значаја;
- Манастирски комплекс Увац.

Активности на промовисању културно – историјске вредности Парка природе управљач ће планирати како 2020. године тако и у наредним годинама.

3. Управљање природним ресурсима

3.1. Задачи и активности на заштити и управљању шумама

Управљање шумама у Парку природе „Златибор“ спроводиће се у складу са дефинисаним режимима заштите, Законом о шумама и планским документима: Основе газдовања шумама за Газдинске јединице које су на подручју Парка природе „Златибор“ и Привремени Програм газдовања шумама сопственика – физичка лица (шуме у приватном власништву).

У 2019. години извршен је део теренских радова на изради Основе газдовања шумама за Газдинску јединицу „Семегњевска Гора“, док ће се теренски радови наставити и 2020. године. Наредне године ће се изводити и канцеларијски радови који ће обухватити радове на писању основа, као и послове везане за усвајање планских докумената.

<i>Планирана средства на изради Основе газдовања шумама за ГЈ „Семегњевска Гора“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:		Управљач
Средства управљача:		
Средства од наканда:	3.500.000,00	
Укупно:	3.500.000,00	

3.2. *Задачи и активност на заштити и управљању ловном и риболовном фауном*

Развој и унапређење ловства оствариће се побољшањем стања и фонда дивљачи у постојећим ловиштима.

Заштићено подручје обухвата територије и делове територија пет ловишта: „Златибор“ којим газдује истоимено ловачко удружење из Чајетине, „Торник – Чавловац“ и „Шарган“ којима газдује у склопу ЈП „Србијашуме“ ШГ „Ужице“ као и ловиште „Црни врх – Љесковац“, којим газдује ШГ „Пријепоље“. Поред ових ловишта ту је још и ловиште „Златар“ којим газдује ловачко удружење „Козомор“ из Нове Вароши.

Ловиште које захвата највећу површину Парка природе „Златибор“ је ловиште „Златибор“ којим газдује ловачко удружење из Чајетине. Главне гајене врсте дивљачи у ловишту су срна, дивља свиња, зец и пољска јаребица.

Ловиште „Торник – Чавловац“ је својом територијом „уметнуто“ у ловиште „Златибор“ и налази се у његовом северном делу, обухватајући просторе истоимених географских локалитета и газдинских јединица. Главне гајене врсте дивљачи су срна, дивља свиња, зец, а лове се и предатори (претежно вук и лисица).

Ловиште „Шарган“ се налази у крајње западном делу територије коју покрива Парк природе „Златибор“. Главне гајене врсте дивљачи су срна, дивља свиња, зец, а лове се и предатори (претежно вук и лисица).

Ловиште „Црни врх – Љесковац“ је типично планинско ловиште и налази се на самом јужном ободу предметног подручја, обухватајући простор дуж леве обале Увца. Гајене врсте дивљачи су, слично као и у претходним случајевима, срна, дивља свиња, зец и предатори.

Ловиште „Златар“ којим газдује ловачко удружење „Козомор“ из Нове Вароши је типично планинско ловиште. У њему су стално гајене врсте дивљачи срна, дивља свиња и зец.

Планирани радови у области ловства спроводиће се у складу са Законом о ловству и са Уредбом о проглашењу Парка природе „Златибор“, поштујући одређене режиме заштите.

Водотоци подручја Златибора до проглашења Парка природе „Златибор“ налазили су се у оквиру рибарског подручја „Србија – југозапад“. По Закону о Заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда рибарско подручје у заштићеном подручју проглашава управљач заштићеног подручја, по претходно прибављеној сагласности министра и он је уједно корисник рибарског подручја.

У 2020. години планирано је порибљавање риболовних вода у оквиру риболовног подручја „Златибор“. У плану је уношење 5.000 комада пастрмске млађи. За реализацију овог посла планирана су следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства порибљавање у оквиру рибарског подручја „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	300.000,00	
Укупно:	300.000,00	

3.3. *Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама*

Могуће локације за изградњу МХЕ и потенцијална производња електричне енергије одређени су на основу *Катастра малих хидроелектрана Србије*, који су за Електропривреду Србије израдила предузећа „Енергопројект“ и Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ из Београда, 1987. године. У катастру је евидентирана двадесет и једна потенцијална мала хидроелектрана на територији Парка природе „Златибор“. У Катастру МХЕ Србије нису узета у обзир ограничења у погледу управљања режимом вода, водоснабдевања, каналисања и санитарне заштите вода, заштите природних и културно историјских вредности. Због наведених ограничења и промена хидрологије речних токова и коришћења простора у протеклих 25 година, у Просторном плану РС утврђено је да Катастар МХЕ представља документациону подлогу, а да се МХЕ граде на основу техничке документације, која је израђена према правилима градње просторних планова подручја посебне намене и јединица локалне самоуправе и у складу са водним условима и условима заштите природе.

Такође у Просторном плану Општине Чајетина се помињу као потенцијалне а не изграђене мале хидроелектране. Предстоји нам напорна борба да спречимо изградњу могућих малих хидроелектрана.

3.4. *Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем*

У овој години нису планирани никакви радови нити активности на развоју и управљању пољопривредним земљиштем.

3.5. *Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа*

Управљач ће у 2020. години вршити контролу сакупљања лековитог биља и шумских плодова; затим извршиће обуку берача и издавања потврда за брање и стављање у промет флоре уз прибављену дозволу за сакупљање и коришћење лековитог биља и шумских плодова у комерцијалне сврхе у складу са Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне.

Са друге стране управљач ће спроводити едукације као и показне вежбе о правилном брању лековитог биља, гљива и плодова са специјализованим институцијама за брање флоре.

Богата вегетација и очувана природна средина овог подручја је права ризница различитог лековитог биља и шумских плодова. Сакупљање лековитог биља и шумских плодова код становника овог подручја је присутно и у функцији је сопствених потреба, што представља недовољну искоришћеност постојећег природног потенцијала.

3.6. *Задаци и активности на мониторингу*

Управљач ће вршити сталну контролу појаве сушења као и градиције поткорњака у сарадњи са надлежним институцијама, Заводом за заштиту природе Србије и Институтом за шумарство у Београду. Мониторинг поткорњака вршиће се постављањем феромонских клопки са феромонима. Феромонске клопке ће бити постављене на следећим локалитетима:

- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 43 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 43 ц – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 45 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 45 б – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 9 б – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 28 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 18 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 4 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 9 б – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 9 ц – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног и белог бора,
- ГЈ „Торник“ одељење 36 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 5 ц – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 19 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 12 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 9 д – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте састојине црног бора,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 7 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 9 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 12 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 15 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и смрче,

- ГЈ „Муртеница“ одељење 28 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле, букве и смрче,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 32 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле и букве,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 34 а – локалитет на коме се налазе вештачки подигнуте мешовите састојине смрче са природно обновљеном буквом,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 44 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине црног бора са јелом и смрчом,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 49 а – локалитет на коме се налазе мешовите састојине јеле, смрче и букве,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 63 а – локалитет на коме се налазе високе састојине црног бора,

У сврху мониторинга поткорњака на територији Парка природе „Златибор“ планирали смо следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за мониторинг поткорњака (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	100.000,00	
Средства од наканда:	0,00	
Укупно:	100.000,00	

Праћење, строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња и гљива, праћење стања природних ресурса у заштићеном подручју (речних водотока, земљишта, шума и др.), биће редовна пословна активност реверних инжењера оних газдинских јединица које се територијално налазе у Парк природе „Златибор“. Мониторинг у Парку природе „Златибор“ је редовна и обавезна активност стручних служби управљача, реверних инжењера и чувара заштићеног подручја.

У 2020. години планирамо да наставимо мониторинг мрког медведа у Парку природе „Златибор“. Адекватна заштита мрког медведа захтева тачне податке о њиховом броју, старости, полној структури, прирасту и смртности, што подразумева вишегодишње праћење стања њихове популације, односно мониторинг. Подаци добијени мониторингом мрког медведа унапредиће заштиту ове дивље животиње, чији се број свуда у свету смањује услед криволова и уништавања природних ресурса. Регистроваћемо станишта ове врсте и коридоре дисперзије и размотрити могућности формирања система хранилишта ради превенције и умањења штета на имовини локалног становништва. У ту сврху је потребно планирати организовање и извођење тематских радионица и обуку локалног становништва ради заштите имовине. У послове везане за мониторинг мрког медведа покушаћемо да укључимо и сва ловачка удружења која имају ловишта на територији Парка природе „Златибор“. Њихова искуства су нам драгоцене у праћењу и даљем проучавању мрког

медведа. Средства издвојена за мониторинг мрког медведа приказана су у следећој табели:

<i>Планирана средства за мониторинг мрког медведа (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	480.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	120.000,00	
Укупно:	600.000,00	

За потребе мониторинга мрког медведа на територији Парка природе „Златибор“ планирали смо набавку пет фотоклопки са ГСМ модулом.

<i>Планирана средства за куповину пет фотоклопки (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	300.000,00	
Укупно:	300.000,00	

Наредне 2020. године ћемо пратити стање природних вредности подручја и планираћемо праћење популација посебно следећих биљних врста: *Echium ruscicum* (змијоглавка), *Gentiana lutea* L. subsp. *symphyandra* (линцура), *Silene pusilla* subsp. *monachorum* (монашки пупавац), *Cerastium malyi* subsp. *serpentina*

(Малијев серпентински тичинац) и свих врста из фамилије орхидеја (Фам. Orchidaceae). Станишта ових врста је неопходно сачувати а бројност њихових популација пратити. На терну ћемо покушати да нађемо станишта слична станишту на коме се налазе поменуте врсте. Те локације треба картирати ради утврђивања њиховог постојања на другим локалитетима.

<i>Планирана средства за мониторинг заштићених биљних врста са посебним освртом на линцуру, монашки пуповац, змијоглавку, малијев серпентински тичинац и све врсте орхидеја (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	600.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	100.000,00	
Укупно:	700.000,00	

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО – ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетни задаци научно – истраживачког и образовног рада произилазе из стања природних и створених вредности и потребе њихове заштите, очувања и унапређења.

- очување и унапређење стања шумских екосистема; контролисана експлоатација дрвних и недрвних шумских производа,
- очување и унапређење стања пашњака и ливада; појачано контролисање испаше стоке, у власништву локалног становништва,
- едукација локалног становништва у области заштите природних и створених вредности Парка природе „Златибор“,
- едукација локалног становништва у области туризма; утврђивање потенцијала, мотивисање становништва, успостављање критеријума,
- подизање нивоа свести локалне заједнице у циљу очувања биодиверзитета Златибора; указати на вредности ресурса, којима располажемо,
- едукација локалног становништва у области одрживог коришћења шумских плодова, лековитог биља и гљива; упознавање локалног становништва са законом о заштићеним врстама,
- едукација свих популација корисника Парка природе „Златибор“ у области спровођења прописаних режима заштите; упознавање са прописима за различите степене режимима заштите,
- едукација локалног становништва у области одрживог управљања отпадом .

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Мере и услови

Радови и активности на планирању, изградњи и уређењу Парка природе „Златибор“ изводиће се у складу са дефинисаним режимима заштите и условима заштите природе које је издао Завод за заштиту природе Србије под бројем 020 – 2477/2, а на основу захтева носилаца активности и радова који ће се извршавати у заштићеном подручју.

За подручје Парка природе „Златибор“ у току је израда Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Златибор“. Све активности у Парку природе „Златибор“ спроводиће се у сагласности са постојећим просторним плановима, као и Планом управљања и годишњим Програмом управљања Парком природе „Златибор“ за 2020. годину.

Спроводиће се сталне консултације и сарадња са ЈП „Скијалишта Србије“, ЈП „Електропривреда“, ЈП „Електромреже Србије“, „Телеком Србија“ ад као и са јавним комуналним предузећима, као и са свим осталим обвезницима у оквиру Парка природе „Златибор“, ради доследног поштовања прописаних режима заштите.

Од планова и пројеката на уређењу парка природе, вршиће се израда пројектне документације за реконструкцију постојећих и изградњу нових објеката, уређењу туристичко – пешачких стаза, локалитета од туристичког и едукативног значаја, одржавању путних праваца у складу са Програмом управљања Парка природе „Златибор“ за 2020. годину, даље дефинисан под тачком 2.

2. Активности и учешће управљача на просторном планирању, изградњи и уређењу грађевинског земљишта, инфраструктурног планирања и уређења, изградњи рекреативне инфраструктуре, на санацији подручја и др..

Уређење бициклистичких и пешачких стаза вршиће се на атрактивним локацијама, ради што бољег приказа природних вредности Парка природе „Златибор“. Уређење тог дела простора вршиће се кроз чишћење постојећих стаза, као и кошење траве поред излетнички атрактивних локација.

Планирана средства за кошење траве, уређење бициклистичких и пешачких стаза (динара)		Извршилац посла
МЗЖС:	100.000,00	Управљач
Средства управљача:	100.000,00	
Средства од наканда:	284.000,00	
Укупно:	484.000,00	

Одржавање и реконструкција путне инфраструктуре: планирају се радови на свим улазним путним правцима у Парк природе „Златибор“ као и унутар њега. Санација путних праваца и реконструкција горњег строја пута, копање канала поред главних путних праваца су неопходни радови након сваке зимске сезоне а и након пролећног топљења снега.

Планирана је реконструкција и одржавање следећих путних праваца у Парку природе „Златибор“:

У Газдинској јединици „Муртеница“ одржавање следећих путних праваца:

- Дацовића превија – Омар у дужини од око 2,08 км,
- Хајдучка вода – Рекача – Прагови од око 1,5 км.

У Газдинској јединици „Чавловац“ планирано је одржавање путног правца:

- Кутлешићи – река Рибница у дужини од око 8,07 км.

У Газдинској јединици „Борова Глава“ планирано је одржавање путног правца:

- Стубло – Доње Село у дужини од 1,41 км.

У Газдинској јединици „Семегњевска Гора“ одржавање следећих путних праваца:

- Расадници – Караван – Вијогор у дужини од око 4,8 км,
- Кулашијска раван – Јовин гроб у дужини од 5,8 км.

У Газдинској јединици „Торник“ одржавање следећих путних праваца:

- Марјанско преседо – Скијалиште у дужини од око 6,75 км.

У Газдинској јединици „Мокра Гора – Пањак“ одржавање следећих путних праваца:

- Пањак – Равна Романија у дужини од 0,45 км,
- Караула – Ђакино брдо у дужини од 1,75 км,
- Крмански поток – Јовин гроб у дужини од 4,28 км.

Поред радова на реконструкцији и одржавању постојећих путних праваца планирано је и асфалтирање дела пута кроз газдинску јединицу „Муртеница“. Део пута који ће се асфалтирати такође је атрактиван и за фирму Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд, која ће учествовати у радовима на асфалтирању. Поред тога планирали смо и асфалтирање и паркинга испред пословне зграде Парка природе „Златибор“. У ту сврху планирано је да се уложе следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за одржавање и реконструкцију путне инфраструктуре и асфалтирање дела пута у ГЈ „Муртеница“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	1.000.000,00	
Средства од наконда:	2.000.000,00	
Укупно:	3.000.000,00	

Зарад одржавања путне инфраструктуре а касније и изградње нове навелико потребне инфраструктуре на територији Парка природе „Златибор“, одлучили смо се да почнемо са набавком грађевинске механизације, како бисмо у наредном периоду оформили комплетну радну јединицу која ће бити ангажовна на изградњи, реконструкцији и одржавању како путне инфраструктуре, тако и противпожарних путева и пруга. Све ово се ради као једна од мера предострожности, јер се велика територија Парка природе „Златибор“ налази под четинардким састојинама (углавном белог и црног бора). 2019. године набавили смо булдозер и конбиновану грађевинску машину, док наредне године планирамо набавку **нисконосеће приколице**. У ту сврху планирана средства приказана су у наредној табели:

<i>Планирана средства за набавку нисконосеће приколице (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	4.725.000,00	
Укупно:	4.725.000,00	

Израда и постављање мобилијара: у току 2020. године планирано је постављање 4 (четири) настрешнице са столовима (печурке), које ће бити постављене на за то одређеним местима – једна на територији Парка природе којом управља ШГ „Пријепоље“, а три на територији којом управља ШГ „Ужице“. Финансијска средства одређена за постављање настрешница приказана су у следећој табели:

<i>Планирана средства за израду и постављање 4 (четири)настрешнице са столовима – печурке (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	30.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	417.800,00	
Укупно:	447.800,00	

Такође планирали смо израду и постављање десет гарнитура столова са клупама које ће бити постављене на излетнички атрактивне локације у оквиру заштићеног подручја (пет на територији којом газдује Шумско газдинство „Ужице“ и пет на територији којом газдује Шумско газдинство „Пријепоље“). Средства потребна за израду и постављање:

<i>Планирана средства за израду и постављање гарнитура столова са клупама (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	196.010,00	
Укупно:	196.010,00	

Један од нарочито вредних објеката геоморфолошког наслеђа налази се у селу Семегњеви на потоку Скакавац. То је водопад Скакавац. Водопад се налази наомак асфалтног пута где се поток Скакавац преко раседне степенице са висине од 12 метара обрушава и наставља даље свој ток где пробија дубоку клисуру са карактеристичним укљештеним меандрима у перидотитима, све до железничке станице Златибор, где прима притоке Бјеле воде и поток Бјелак одакле даље као Семегњевска река наставља према Црном Рзаву.

Сам водопад је на корак од туриста, планинара и осталих знатижељника али скривен од њихових очију. Наредне године смо планирали да у сарадњи са Туристичком организацијом Златибор започнемо акцију сређивања прилаза до водопада Скакавац. За тај посао у програму смо предвидели следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за уређење прилаза водопаду Скакавац (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.000.000,00	
Укупно:	1.000.000,00	

На потоку Скакавац испод самог водопада планирали смо да поставимо и мостић преко кога би се прелазило на другу обалу потока. За те радове смо планирали следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за изградњу и постављање мостића преко потока Скакавац (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	183.000,00	
Укупно:	183.000,00	

Сходно члану 11. Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби у коме се у ставу 3. каже: „ложење ватре на отвореном огњишту, изван места

одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Парка природе“, у обавези смо обезбеђења локација на којима ћемо поставити ложишта. У 2020. години планирали смо постављање тринаест ложишта. Поред сваког ложишта такође је планирано постављање и корпе за отпатке. У ту сврху планирамо да издвојимо следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за израду и постављање тринаест ложишта и корпи за отпатке (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	14.160,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	511.240,00	
Укупно:	525.400,00	

Мобилијар предвиђен за постављање у оквиру Парка природе „Златибор“ биће израђен у радној јединици „Обрада дрвета“, која послује у оквиру Шумског газдинства „Ужице“. Постављање на терену биће извршено сопственом радном снагом.

Како бисмо мобилијар који производи Радна јединица „Обрада дрвета“ а који се уграђују у оквиру Парка природе „Златибор“ могли да рекламирамо, планирали смо да набавимо три клишеа за дрво на којима ће се налазити логотипови Јавног предузећа „Србијашуме“, Парка природе „Златибор“ и адреса и телефон Шумског газдинства „Ужице“. Поред набавке клишеа потребно је израдити и грејаче који ће грејати клишее како би отисак могао да остане на дрвету. У ту сврху планирали смо да утрошимо следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за израду три клишеа за дрво (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	30.000,00	
Укупно:	30.000,00	

<i>Планирана средства за израду три грејача за клишее за дрво (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	18.000,00	
Укупно:	18.000,00	

За све напред побројане послове потребно нам је да набавимо и одређени алат. У наредној години планирали смо да набавимо алумолаторску шафилицу, одређени број комада грабуља, вила крамова и сличног ручног алата. У ту сврху планирали смо следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за набавку алата (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	50.000,00	
Укупно:	50.000,00	

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА

Који су мотиви доласка посетилаца у Парк природе „Златибор“? Основни мотиви посете Парку природе „Златибор“ су: рекреација, спорт, планинарење, научна истраживања, едукација, екскурзије, сакупљање шумских плодова и лековитог биља, посете многобројним верским објектима. Да бисмо могли да одговоримо потребама све већег броја туриста који се интересују о вредностима Парка природе „Златибор“ 2020. године планирамо да кренемо у израду пројектне документације за будући визиторски центар (центар за посетиоце). У ту сврху планирана су следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за израду пројектне документације за будући центар за посетиоце (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	12.000.000,00	
Укупно:	12.000.000,00	

У будућем центру за посетиоце идеја нам је да оформимо изложбену поставку коју би уприличили са неком од релевантних институција (Етно музеј у Сирогојну, Народни музеј из Ужица), тако да ћемо у нашим будућим плановима планирати одређена средства за набавку и рестаурацију старих предмета везаних за живот некад у нашим крајевима. У ту сврху планирали смо следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за откуп старих предмета за будућу изложбену збирку (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	100.000,00	
Укупно:	100.000,00	

У сарадњи са Јавном установом Национални парк „Сутјеска“ и Шумарским факултетом Универзитета у Београду, Јавно предузеће „Србијашуме“ је као коапликант ушло у пројекат прекограничне сарадње под називом – Прекогранична мрежа природног наслеђа – ЦБЦ Натура НЕТ. Пројекат ће се Србији спроводити у регији Ужица и Пријепоља у заштићеним подручјима Парк природе „Златибор“, Посебни природни резерват Милешевска река, Предел изузетних одлика „Озрен – Јадовник“ и „Камена Гора“ и Специјални резервт природе „Клисура Милешевске реке“. У Босни и Херцеговини пројекат ће се спроводити у Националном парку „Сутјеска“ у Општини Фоча.

Главни циљ пројекта је да допринесе промоцији прекограничног приступа заштити биодиверзитета и успостављању заједничких мера и решења за заједничко управљање заштићеним подручјима и природним резерватима. Како би се постигли планирани резултати и испунили задати циљеви једна од главних активности у оквиру пројекта јесте оснивање институционалне инфраструктуре за праћење и заштиту природног наслеђа у прекограничној области у виду формирања заједничког Истраживачко – еколошког центра у Националном парку „Сутјеска“ на Тјентишту где смо ми као партнери на пројекту схватили значај сарадње у свим областима научно – истраживачког рада. У близини Центра биће уређена ботаничка башта са аутохтоним биљним врстама, која ће поред неизоставне природне лабораторије прашуме Перућице допринети раду Центра. У оквиру пројекта у наша четири заштићена подручја биће изграђене четири едукативне стазе. У Парку природе „Златибор“, испод највишег врха Златибора – Торника на месту званом Јечмиште изградићемо едукативну стазу дужине три километра на којој ћемо представити вредности Парка природе „Златибор“. На стази је предвиђено поставити 11 инфо табли, 3 путоказа, 4 корпе за отпатке, 5 клура и 5 туристичких знакова. За спровођење овог пројекта из ИПА фондова планирано је да се издвоје следећа финансијска средства која су приказана у следећој табели:

<i>Планирана средства за реализацију програма прекограничне сарадње са НП „Сутјеска“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од ЕУ фондова:	379.960,00	
Средства од наканда:	0,00	
Укупно:	379.960,00	

У 2020. години планира се израда штампаног материјала намењеног посетиоцима у виду флајера и квалитетне брошуре о заштићеном подручју Парк природе „Златибор“.

<i>Планирана средства за штампање флајера и брошуре (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	200.000,00	Управљач
Средства управљача:	18.000,00	
Средства од наканда:	560.000,00	
Укупно:	778.000,00	

За припрему за штампу, штампање разних врста табли карата и сличног материјала у 2020. години планирали смо да утрошимо следећа финансијска средства:

<i>Планирана средства за припрему за штампу, штампане разних врста табли, карата и сличног материјала (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	250.000,00	
Укупно:	250.000,00	

Контролу посетилаца спроводиће чувари Парка природе „Златибор“. Највећи број посетилаца у току зимске сезоне борави на потезу Бели камен – Торник, где се налазе скијашки објекти. Због изузетно туристички атрактивних локација у току летње сезоне очекује се огроман број туриста и излетника на целокупној површини Парка природе „Златибор“.

Планирано је и учешће Управљача Парком природе „Златибор“ у различитим акцијама поводом обележавања Светског дана вода, Светског дана шума, Светског дана заштите биодиверзитета, Светског дана заштите животне средине, Европске недеље шума, Светског дана туризма, Светском дана планина, Дан заштите природе као и Дан заштите Динарида. Управљач заштићеног подручја ће у току 2020. године настојати да настави сарадњу са свим заинтересованим странама на локалном нивоу.

Одржавања разних трибина и семинара у селима ради едукације и упознавања мештана са законским одредбама, могућностима и ограничењима код реализације разних пројеката; организовања едукације и такмичења риболоваца у спортско – рекреативном риболову на водама у Рибарском подручју „Златибор“; организовања културних манифестација у Парку природе „Златибор“; организације акција чишћења депонија у сарадњи са ученицима из средњих школа, са циљем повећања свести код младих о значају заштите и очувања животне средине; организовања рекреативно спортских активности, пешачких тура у сарадњи са спортским центрима и планинарским друштвима представљају сталне активности које ће спроводити Управљач Парка природе „Златибор“ са разним институцијама.

У 2020. години планирана је и презентација заштићених подручја којима управља Јавно предузеће „Србија шуме“, кроз учешће на студијском путовању на којем ће бити присутни управљачи свих заштићених подручја па тако и управљачи Парком природе „Златибор“. Новчана средства планирана за организацију студијског путовања приказана су у следећој табели:

<i>Планирана средства за реализацију студијских путовања и семинара (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	1.100.000,00	
Укупно:	1.100.000,00	

Презентација Парка природе „Златибор“ планирана је и представљањем Парка природе „Златибор“ широком аудиторијуму. У ту сврху планирамо да ове године израдимо WEB сајт заштићеног подручја Парка природе „Златибор“.

<i>Планирана средства за израду WEB сајта Парка природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	200.000,00	
Укупно:	200.000,00	

Добар део рачунарске опреме потребне за несметано функционисање служби у оквиру Парка природе „Златибор“ смо обезбедили претходних година, тако да нам је ове године остало да извршимо набавку **пројектора са сталком и платном**. У ту сврху планирали смо да издвојимо одређена у следећој табели приказана финансијска средства:

<i>Набавка пројектора са сталком и платном (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	180.000,00	
Укупно:	180.000,00	

VII САРДЊА

1. Сарадња и партнерство са локалним становништвом

Управљач ће настојати да у 2020. години настави сарадњу са:

- локалним самоуправама, општинама: Чајетина, Ужице, Нова Варош и Прибој;
- са свим власницима и корисницима непокретности у Парку природе „Златибор“;
- невладиним организацијама.

У току 2020. године Парк природе „Златибор“ планира сарадњу са суседним заштићеним подручјима. Такође је у плану да ако успемо остваримо и прекограничну сарадњу са суседним заштићеним подручјима у иностранству.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

На територији Парка природе „Златибор“ већином су заступљене четинарске шуме, од чега велики проценат монокултура црног бора, које представљају пожаром најугроженије састојине. Стога велику пажњу приликом планирања радова на управљању Парком природе „Златибор“ посвећујемо противпожарној заштити.

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама. Противпожарна заштита одвијаће се кроз превентивну заштиту од пожара.

На почетку сваке противпожарне сезоне у оквиру Парка природе „Златибор“ врши се чишћење постојећих и изградња нових планираних противпожарних пруга. У 2020. години планирано је одржавање постојећих противпожарних пруга. Пруге које су планиране за одржавање:

- ГЈ „Муртеница“ одељење 2а у дужини од 0,400 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 45 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 46 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 64 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Муртеница“ одељење 65 а у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 7 а у дужини од 0,550 километара,
- ГЈ „Борова Глава“ одељење 9 а у дужини од 0,800 километара,
- ГЈ „Чавловац“ одељење 22, 27, 28, 29 у дужини од 3,000 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 13, 15 у дужини од 0,500 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 20 у дужини од 1,400 километара,
- ГЈ „Семегњевска Гора“ одељење 11, 13, 41, 42 у дужини од 1,350 километара.
- ГЈ „Мокра Гора – Пањак“ одељење 31 – 39 у дужини од 3,500 километара.

За одржавање противпожарних пруга Шумско газдинство „Ужице“ сваке године конкурише за средства Министарства пољопривреде, шумства и водопривреде (односно за средства Буџетског фонда за шуме Републике Србије). Како Министарство одржавање противпожарних пруга субвенционише са 50.000,00 динара/километру остатак до пуне вредности за одржавање противпожарних пруга планирамо да покријемо средствима оствареним наплатом накнада за коришћење заштићеног подручја. У ту сврху планирано је издвајање следећих новчаних средстава:

<i>Планирана средства за одржавање противпожарних пруга у Парку природе „Златибор“ (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	426.517,70	
Укупно:	426.517,70	

Противпожарна заштита ће се поред напред наведеног спроводити и увођењем активних дежурстава у току месеци када је могућа већа појава пожара. Такође је планирано и постављање двадесет табли са натписима о забрани ложења ватре на отвореном простору ван за то одређених места. Шумска газдинства опремљена су средствима и опремом за гашење пожара, тако да ће се у 2020. години иста одржавати. За планиране активности потребна су средства у износу од:

<i>Планирана средства за постављање табли – забрана ложења ватре и ремонт противпожарних апарата и сл. (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	120.000,00	
Средства од наканда:	84.000,00	
Укупно:	204.000,00	

На територији Парка природе „Златибор“ планирана је изградња и постављање три осматрачнице. Преваходна намена им је противпожарна осматрачница и биће постављена на некој од истакнутих локација са које ће се вршити осматрање. Једна од осматрачница биће постављена на локалитету Беле Воде где ће се користити као осматрачница за посматрање птица. У ту сврху планирана су следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за изградњу и постављање три осматрачнице (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	50.000,00	Управљач
Средства управљача:	0,00	
Средства од наканда:	460.000,00	
Укупно:	510.000,00	

У 2019. години смо реализовали пројекат обележавања и уређења 300 километара планинарских стаза на територији Парка природе „Златибор“. Наставак радова везаних за развој планинарског туризма је покушај пренамене објекта у Праговима у Муртеници. Објекат који се некада користио као лугарница у коме су живеле две породице шумара, пре десет година је надограђен и прекривен чиме је отргнут од пропадања. Сада планирамо да тај објекат приведемо намени планинарског дома и као такав понудимо све већем броју планинара на коришћење. Такође планирано је и покривање зграде у којој се налазе просторије Парка природе „Златибор“. У ту сврху планирали смо следећа новчана средства:

<i>Планирана средства за инвестиционо одржавање објеката у Праговима и на Палисаду (динара)</i>		<i>Извршилац посла</i>
МЗЖС:	0,00	Управљач
Средства управљача:	1.060.000,00	
Средства од наканда:	3.740.000,00	
Укупно:	4.800.000,00	

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Према Закону о заштити природе („Сл.гл.РС“, број 36/09, 88/10 и 91/2010 и 91/10-исправка и 14/16, и 95/18 – други закон) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из: средстава Буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе; накнада за коришћење заштићеног подручја; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; донација, поклона и помоћи и других извора у складу са законом.

Прилог: Финансиски план (Табела прихода и Табела расхода)

За реализацију Програма управљања ПП „Златибор“ планирана су укупна средства за 2020. годину у износу од 69.507.547,21 динара од чега се планира учешће:

- средства Буџета Републике Србије у износу од 8.235.466,00 динара што чини **11,85% укупних средстава,**
- средства управљача у износу од 3.250.000,00 динара, што чини **4,68% укупних средстава,**
- средстава из накнаде у износу од 57.642.121,21 динара, што чини **82,93% укупних средстава,**
- средства из фондова Европске уније у износу од 379.960,00 динара, што чини **0,55% укупних средстава** потребних за реализацију Програма управљања Парком природе „Златибор“.

Програм урадио
Самостални референт за
заштићена природна добра у ШГ „Ужице“

Директор
Шумског газдинства „Ужице“

Миловановић Александар, дипл. инж. шум.

Радосављевић Славиша, дипл. инж. шум.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја ПП"Златибор"

Врста расхода	ШГ "Ужиче" - Ужиче					ШГ "Пријепоље" - Пријепоље					Укупно Парк природе "Златибор"				
	Извори и износи средстава (у динарима)					Извори и износи средстава (у динарима)					Извори и износи средстава (у динарима)				
	Буџет РС	Приходи од обављана делатности	Средства из накнада	ГРА фондови - Предриспунни фондови Европске уније	Укупно	Буџет РС	Приходи од обављана делатности	Средства из накнада	ГРА фондови - Предриспунни фондови Европске уније	Укупно	Буџет РС	Приходи од обављана делатности	Средства из накнада	ГРА фондови - Предриспунни фондови Европске уније	Укупно
A.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја															
A.1 Чуварска служба	3.720.000,00	700.000,00	17.493.773,99		21.913.773,99	1.200.000,00	27.000,00	3.241.200,00		4.468.200,00	4.920.000,00	727.000,00	20.734.973,99		26.381.973,99
A.1.1. Бруто зарде чуvara	3.600.000,00		945.595,15		4.545.595,15	1.200.000,00		595.200,00		1.795.200,00	4.800.000,00		1.540.795,15		6.340.795,15
A.1.2. Бруто зарде руководиоца чуварске службе			1.373.343,24		1.373.343,24								1.373.343,24		1.373.343,24
A.1.3. Материјални трошкови (гориво, мазино, регистрација, сервис, угарња кухе за ладу итн...)		700.000,00	1.800.000,00		2.500.000,00		27.000,00	123.000,00		150.000,00		727.000,00	1.923.000,00		2.650.000,00
A.1.4. Бруто зарде чуvara шума, реверних инжењера и шефа ШУ "Златибор"			5.585.511,60		5.585.511,60								5.585.511,60		5.585.511,60
A.1.5. Опрема за чуварску службу - двоелеси			180.000,00		180.000,00			60.000,00		60.000,00			240.000,00		240.000,00
A.1.6. Опрема за чуварску службу - фотопарати			277.500,00		277.500,00			40.000,00		40.000,00			317.500,00		317.500,00
A.1.7. Опрема за чуварску службу - двоелеси за ноћно осматрање			150.000,00		150.000,00								150.000,00		150.000,00
A.1.8. Опрема за чуварску службу - батеријске лампе			90.000,00		90.000,00			30.000,00		30.000,00			120.000,00		120.000,00
A.1.9. Опрема за чуварску службу - ГСМ уређаји								120.000,00		120.000,00			120.000,00		120.000,00
A.1.10. Опрема за чуварску службу - униформе за чуварску службу	120.000,00		91.824,00		211.824,00			73.000,00		73.000,00	120.000,00		164.824,00		284.824,00
A.1.11. Опрема за чуварску службу - радна машина за тешко приступачне терене			1.700.000,00		1.700.000,00								1.700.000,00		1.700.000,00
A.1.12. Набавка путничког и теренског возила			5.300.000,00		5.300.000,00			2.200.000,00		2.200.000,00			7.500.000,00		7.500.000,00
A.2. Одржавање заштићеног подручја	1.761.306,00		3.726.572,22		5.487.878,22	80.000,00	245.000,00	705.525,00		1.030.525,00	1.841.306,00	245.000,00	4.432.097,22		6.518.403,22
A.2.1. Бруто зарде осталога особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	80.000,00		1.312.860,52		1.392.860,52	80.000,00	125.000,00	400.000,00		605.000,00	160.000,00	125.000,00	1.712.860,52		1.997.860,52
A.2.1.1. Материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената (годишњи план, годишњи извештај и сл.)			60.500,00		60.500,00								60.500,00		60.500,00
A.2.2. Обележавање и обнављање граница	1.000.000,00		210.000,00		1.210.000,00						1.000.000,00		210.000,00		1.210.000,00
A.2.3. Израда и постављање ознака табли			294.000,00		294.000,00			169.400,00		169.400,00			463.400,00		463.400,00
A.2.4. Израда, постављање информативних табли	681.306,00		938.694,00		1.620.000,00			121.000,00		121.000,00	681.306,00		1.059.694,00		1.741.000,00
A.2.5. Одржавање постојећих информативних табли			60.000,00		60.000,00			15.125,00		15.125,00			75.125,00		75.125,00
A.2.6. Управљање отпадом - набавка контејнера			100.000,00		100.000,00								100.000,00		100.000,00
A.2.7. Управљање отпадом - активности на одвођењу комуналног отпада			240.000,00		240.000,00								240.000,00		240.000,00
A.2.8. Противпожарна заштита - ознаке за забрану дожења ватре, одржавање ПП аларата и сл.			84.000,00		84.000,00		120.000,00				120.000,00		84.000,00		204.000,00
A.2.9. Противпожарна заштита - одржавање ПП пута			426.517,70		426.517,70								426.517,70		426.517,70
A.3. Презентација заштићеног подручја	100.000,00		1.760.000,00	379.960,00	2.239.960,00	100.000,00	18.000,00	530.000,00		648.000,00	200.000,00	18.000,00	2.290.000,00	379.960,00	2.887.960,00
A.3.1. Штампарске услуге - припрема за штампу, штампање табли, флајера, карата и сл.			250.000,00		250.000,00								250.000,00		250.000,00
A.3.2. Штампарске услуге - израда брошуре о Парку природе "Златибор"	100.000,00		200.000,00		300.000,00	100.000,00	18.000,00	360.000,00		478.000,00	200.000,00	18.000,00	560.000,00		778.000,00
A.3.3. Израда WEB сайта			200.000,00		200.000,00								200.000,00		200.000,00
A.3.4. Набавка пројектора са сталком и платном			100.000,00		100.000,00			80.000,00		80.000,00			180.000,00		180.000,00
A.3.5. Набавка лап топ рачунара															
A.3.6. Заснивање и одржавање базе података															
A.3.7. Организација студијског путовања			1.010.000,00		1.010.000,00			90.000,00		90.000,00			1.100.000,00		1.100.000,00
A.3.8. Едукативне стазе у заштићеним подручјима - пројекат прекограничне сарадње са Националним парком "Сутјеска"				379.960,00	379.960,00								379.960,00		379.960,00
Укупно A.0	5.581.306,00	700.000,00	22.980.346,21	379.960,00	29.641.612,21	1.380.000,00	290.000,00	4.476.725,00		6.146.725,00	6.961.306,00	990.000,00	27.457.071,21	379.960,00	35.788.337,21
B.0. Управљање посетношћом															
B.1. Израда професне документације за вишеструки центар			12.000.000,00		12.000.000,00								12.000.000,00		12.000.000,00
B.2. Откуп старих предмета за формирање изложбене збирке			100.000,00		100.000,00								100.000,00		100.000,00
Укупно B.0			12.100.000,00		12.100.000,00								12.100.000,00		12.100.000,00
B.0. Регулисање имовинско правних односа															
B.1. Набавка геодетских радова			100.000,00		100.000,00								100.000,00		100.000,00
Укупно B.0			100.000,00		100.000,00								100.000,00		100.000,00
Г.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја															
G.1. Мониторинг заштићених биљних врста са посебним освртом на Echinium ruscicum, Gentiana lutea, Silene pusilla subsp. Monachorum, Cerastium malvi subsp. Serpyllini и свих представника фамилије Orchidaceae.	600.000,00		100.000,00		700.000,00						600.000,00		100.000,00		700.000,00
G.2. Мониторинг потковицака							100.000,00			100.000,00					100.000,00
G.3. Мониторинг мрког медведа	480.000,00		120.000,00		600.000,00						480.000,00		120.000,00		600.000,00
G.3.1. Набавка фото клиони са ГСМ-ом			300.000,00		300.000,00								300.000,00		300.000,00
Укупно Г.0	1.080.000,00		520.000,00		1.600.000,00		100.000,00			100.000,00	1.080.000,00	100.000,00	520.000,00		1.700.000,00
D.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса															
D.1. Израда и постављање надстрешнице са столонима			336.600,00		336.600,00	30.000,00		81.200,00		111.200,00	30.000,00		417.800,00		447.800,00
D.2. Израда и постављање гарнитуре столова са клупама			98.000,00		98.000,00			98.010,00		98.010,00			196.010,00		196.010,00
D.3. Израда и постављање ловишта за ватру и корпи за отпатке			490.000,00		490.000,00	14.160,00		21.240,00		35.400,00	14.160,00		511.240,00		525.400,00
D.4. Израда дрвенот мостова			183.000,00		183.000,00								183.000,00		183.000,00
D.5. Израда ниске осматрачнице															
D.6. Израда ниске осматрачнице			340.000,00		340.000,00	50.000,00		120.000,00		170.000,00	50.000,00		460.000,00		510.000,00
D.7. Набавка клишеа за дрво			30.000,00		30.000,00								30.000,00		30.000,00
D.8. Набавка грејача за клише за дрво			18.000,00		18.000,00								18.000,00		18.000,00
D.9. Инвестиционо одржавање - планинарски дом у Муртеници и зграда Парка природе "Златибор"	1.060.000,00		3.740.000,00		4.800.000,00						1.060.000,00		3.740.000,00		4.800.000,00
D.10. Уређење пешачких и бициклистичких стаза и кошење траве						100.000,00	100.000,00	284.000,00		484.000,00	100.000,00	100.000,00	284.000,00		484.000,00
D.11. Набавка пластичних кеса за отпад			50.000,00		50.000,00								50.000,00		50.000,00
D.12. Уређење и одржавање путева у Парку природе, асфалтирање дела пута кроз ГЛ "Муртеница" и асфалтирање паркинга испред просторија Парка природе "Златибор"	1.000.000,00		2.000.000,00		3.000.000,00						1.000.000,00		2.000.000,00		3.000.000,00
D.12.1. Набавка нискокошаче приколице			4.725.000,00		4.725.000,00								4.725.000,00		4.725.000,00
D.13. Трошкови израде основа газдовања шумама			3.500.000,00		3.500.000,00								3.500.000,00		3.500.000,00
D.14. Набавка алата - шафлици, грабуље, виле, крмтови, шови и сл.			50.000,00		50.000,00								50.000,00		50.000,00
D.15. Уређење прилата према водопаду "Скакавац"			1.000.000,00		1.000.000,00								1.000.000,00		1.000.000,00
D.16. Активности у рибарском подручју - коришћење у рибарском подручју Златибор			300.000,00		300.000,00								300.000,00		300.000,00
Укупно D.0	2.060.000,00		16.860.600,00		18.920.600,00	194.160,00	100.000,00	604.450,00		898.610,00	194.160,00	2.160.000,00	17.465.050,00		19.819.210,00
E.0. Остали некатегорисани послови															
Укупно E.0															
Укупно планирани расходи															

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ
Табела планираних прихода Парка природе "Златибор"

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	8.235.466,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	8.235.466,00
	1.2. Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	60.892.121,21
	2.1. Приходи од обављања делатности	3.250.000,00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	57.642.121,21
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
	3.1.	
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
	4.1.	
	4.2.	
	4.3.	
5.	Остала средства	379.960,00
	5.1. Прекогранична сарадња - ИПА фондови	379.960,00
	5.2.	
Укупно приходи:		69.507.547,21

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2020. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја ПП"Златибор"

Врста расхода	Укупно Парк природе "Златибор"				
	Извори и износи средстава (у динарима)				
	Буџет РС	Приходи од обављања делатности	Средства из накнада	ИРА фондови - Предприступни фондови Европске уније	Укупно
A.0 Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја					
A.1. Чуварска служба	4.920.000,00	727.000,00	20.734.973,99		26.381.973,99
A.1.1. Бруто зараде чувара	4.800.000,00		1.540.795,15		6.340.795,15
A.1.2. Бруто зараде руководиоца чуварске службе			1.373.343,24		1.373.343,24
A.1.3. Материјални трошкови (гориво, мазиво, регистрација, сервис, уградња куке за ладу ниву...)		727.000,00	1.923.000,00		2.650.000,00
A.1.4. Бруто зараде чувара шума, реверних инжењера и шефа ШУ "Златибор"			5.585.511,60		5.585.511,60
A.1.5. Опрема за чуварску службу - двогледи			240.000,00		240.000,00
A.1.6. Опрема за чуварску службу - фотоапарати			317.500,00		317.500,00
A.1.7. Опрема за чуварску службу - двогледи за ноћно осматрање			150.000,00		150.000,00
A.1.8. Опрема за чуварску службу - батеријске лампе			120.000,00		120.000,00
A.1.9. Опрема за чуварску службу - ГСМ уређај			120.000,00		120.000,00
A.1.10. Опрема за чуварску службу - униформе за чуварску службу	120.000,00		164.824,00		284.824,00
A.1.11. Опрема за чуварску службу - радна машина за тешко приступачне терене			1.700.000,00		1.700.000,00
A.1.12. Набавка путничког и теренског возила			7.500.000,00		7.500.000,00
A.2. Одржавање заштићеног подручја	1.841.306,00	245.000,00	4.432.097,22		6.518.403,22
A.2.1. Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача - израда управљачких докумената	160.000,00	125.000,00	1.712.860,52		1.997.860,52
A.2.1.1. Материјални трошкови настали приликом израде управљачких докумената (годишњи план, годишњи извештај и сл.)			60.500,00		60.500,00
A.2.2. Обележавање и обнављање граница	1.000.000,00		210.000,00		1.210.000,00
A.2.3. Израда и постављање ознака табли			463.400,00		463.400,00
A.2.4. Израда, постављање информативних табли	681.306,00		1.059.694,00		1.741.000,00
A.2.5. Одржавање постојећих информативних табли			75.125,00		75.125,00
A.2.6. Управљање отпадом - набавка контејнера			100.000,00		100.000,00
A.2.7. Управљање отпадом - активности на одвожењу комуналног отпада			240.000,00		240.000,00
A.2.8. Противпожарна заштита - ознаке за забрану ложења ватре, одржавање ПП апарата и сл.		120.000,00	84.000,00		204.000,00
A.2.9. Противпожарна заштита - одржавање ПП пруга			426.517,70		426.517,70
A.3. Презентација заштићеног подручја	200.000,00	18.000,00	2.290.000,00	379.960,00	2.887.960,00
A.3.1. Штампарске услуге - припрема за штампу, штампање табли, флајера, карата и сл.			250.000,00		250.000,00
A.3.2. Штампарске услуге - израда флајера и брошуре о ПП "Златибор"	200.000,00	18.000,00	560.000,00		778.000,00
A.3.3. Израда WEB сајта			200.000,00		200.000,00
A.3.4. Набавка пројектора са сталком и платном			180.000,00		180.000,00
A.3.5. Набавка лап топ рачунара					
A.3.6. Заснивање и одржавање базе података					
A.3.7. Организација студијског путовања			1.100.000,00		1.100.000,00
A.3.8. Едукативне стазе у заштићеним подручјима - пројекат прекограничне сарадње са Националним парком "Сутјеска"				379.960,00	379.960,00
Укупно A.0	6.961.306,00	990.000,00	27.457.071,21	379.960,00	35.788.337,21
B.0. Управљање посетиоцима					
B.1. Израда пројектне документације за визиторски центар			12.000.000,00		12.000.000,00
B.2. Откуп старих предмета за формирање изложбене збирке			100.000,00		100.000,00
Укупно B.0			12.100.000,00		12.100.000,00
V.0. Регулисање имовинско правних односа					
V.1. Набавка геодетских радова			100.000,00		100.000,00
Укупно V.0			100.000,00		100.000,00
G.0. Праћење и унапређење стања заштићених подручја					
G.1. Мониторинг заштићених биљних врста са посебним освртом на Echium russicum, Gentiana lutea, Silene pusilla subsp. Monachorum, Cerastium mali subsp. Serpentina и свих представника фамилије Orchidaceae.	600.000,00		100.000,00		700.000,00
G.2. Мониторинг поткорњака		100.000,00			100.000,00
G.3. Мониторинг мрког медведа	480.000,00		120.000,00		600.000,00
G.3.1. Набавка фото клопки са ГСМ-ом			300.000,00		300.000,00
Укупно G.0	1.080.000,00	100.000,00	520.000,00		1.700.000,00
D.0. Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса					
D.1. Израда и постављање надстрешнице са столовима	30.000,00		417.800,00		447.800,00
D.2. Израда и постављање гарнитуре столова са клулама			196.010,00		196.010,00
D.3. Израда и постављање ложишта за ватру и корпи за отпатке	14.160,00		511.240,00		525.400,00
D.4. Израдња дрвеног мостића			183.000,00		183.000,00
D.5. Израдња високе осматрачнице					
D.6. Израдња ниске осматрачнице	50.000,00		460.000,00		510.000,00
D.7. Набавка клишеа за дрво			30.000,00		30.000,00
D.8. Набавка грејача за клише за дрво			18.000,00		18.000,00
D.9. Инвестиционо одржавање - планинарски дом у Муртеници и зграда Парка природе "Златибор"		1.060.000,00	3.740.000,00		4.800.000,00
D.10. Уређење пешачких и бициклистичких стаза и кошење траве	100.000,00	100.000,00	284.000,00		484.000,00
D.11. Набавка пластичних кеса за отпад			50.000,00		50.000,00
D.12. Уређење и одржавање путева у Парку природе, асфалтирање дела пута кроз ГЈ "Муртеница" и асфалтирање паркинга испред просторија Парка природе "Златибор"		1.000.000,00	2.000.000,00		3.000.000,00
D.12.1. Набавка нисконосеће приколице			4.725.000,00		4.725.000,00
D.13. Трошкови израде основа газдовања шумама			3.500.000,00		3.500.000,00
D.14. Набавка алата - шафилица, грабуље, виле, крампови, ашови и сл.			50.000,00		50.000,00
D.15. Уређење прилаза према водопаду "Скакавац"			1.000.000,00		1.000.000,00
D.16. Активности у рибарском подручју - порибљавање у рибарском подручју Златибор			300.000,00		300.000,00
Укупно D.0	194.160,00	2.160.000,00	17.465.050,00		19.819.210,00
E.0. Остали некатегорисани послови					
Укупно E.0					
Укупно планирани расходи	8.235.466,00	3.250.000,00	57.642.121,21	379.960,00	69.507.547,21